

Kärlväxtfloran i Sävja – diversitet och dynamik

Ett skogsområde i Sävja strax utanför Uppsala bebyggdes på 1980- och 90-talen. Hugo Sjörs har följt florans utveckling i området och visar att störningar och fragmentering som ju oftast står för något negativt i naturvårdssammanhang här i själva verket gynnar artrikedomen.

HUGO SJÖRS

Att i detalj inventera kärlväxtfloran i ett relativt nyutbyggt bostadsområde utan sällsynta eller eljest skyddsvärda arter kan synas sakna allmänintresse. Men den här inventeringen har gett insikter i artutbredningarnas och artrikedomens förvånande ojämnhet och beroende av åtskilliga faktorer, i fördelningen mellan nykomlingar och kvarlevande, och i arternas nyuppträdande och – inte minst – utdöende.

Artrikedomen hos enstaka växtsamhällen betraktas ofta ha ett särskilt skyddsvärde. Men när artantalet anges för ett bestämt område behöver det inte indikera något skyddsvärde. Artantalet ökar med områdets storlek och inte minst dess heterogenitet. Denna kan vara ursprunglig men också beroende av bland annat varierande markanvändning, särskilt i kulturlandskapet. Ofta gynnas artantalet av ingrepp och störningar som kan leda till instabilitet. Så kallad fragmentering är då inte något negativt, åtminstone inte när det gäller antalet kärlväxter. Kontinuitet kan visserligen vara ett skyddsvärde men gynnar inte artrikedomen, som snarare kan bli högre i en starkt störd miljö. Dessa frågeställningar belyses här i en undersökning av florans i Sävja, strax söder om Uppsala.

Sävja

Först bör påpekas att det nu undersökta området i Danmarks socken och Uppsala kommun *inte* innefattar Linnés Sävja utan det område söder därom som bebyggdes i skogsmark på 1980- och

90-talen. Undersökningsområdet bildar grovt sett en triangel med cirka 1,5 km sidor. Sedan inte inventerad tomtmark borträknats är ytan knappt 1 kvadratkilometer. Åt västnordväst avgränsas det av länsväg 225. Åt nordost når det till en transformatorstation och till Stordammen samt i sydost till Bollmossen. Mot den egentliga Lunsenskogen i öster och söder är avgränsningen diffus. Bara på ett ställe når det i söder in i den numera naturskyddade "Norra Lunsen".

Lunsenskogen finns beskriven av Ingmar (1998) och summariskt beträffande växt- och djurliv i reservatsbeskrivningen (Uppsala kommun 2003), vari dock hänvisas till en opublicerad inventering av Aronsson (2002). Tidigare uppgifter finns hos Granström & Gustafsson (1979).

I *Uppsalatraktens växter* (Almquist 1965) ingår i området "Danmark 7" inte bara vårt lilla område utan hela Uppsaladelen av Lunsen samt ytterligare mark i både väster och öster. De rikliga uppgifterna från detta mycket större område kan tyvärr inte utnyttjas för någon detaljerad jämförelse med nutida floraförhållanden i enbart Sävja. De avser också en mycket lång tidsperiod med skiftande markutnyttjanden, vilket givetvis påverkar det 1965 redovisade materialet, särskilt från odlingslandskapet.

Naturförhållanden

Lunsenplatån, idag cirka 60 m över havet, reste sig ur Litorinahavet som en starkt exponerad ö, i början överspolad. Vårt område i den nordvästra sluttningen, cirka 35–50 m över havet, var under uppstigandet ur samma hav något senare betydligt bättre skyddat för bränningarna. Här bildades bara mindre hållmarker med lavtallskog men betydligt mer av hårt svallad moränmark, idag med botaniskt torftig men ganska växtlig lingo- eller blåbärstallskog. Särskilt i de nedersta sluttningarna finns också

Flygfoto över Sävsjö. Bilden är tagen den 11 februari 2004. Foto: Jocke Gustafsson.

mindre svallad, finjordströk morän med mer örter i skogen samt ibland dominerande taigaörnbräcken *Pteridium aquilinum* ssp. *latiusculum* eller piprör *Calamagrostis arundinacea*. Mer krävande skogsväxter finns bara lokalt, av ädla lövträd bara enstaka småplantor (en enda medelstor ek *Quercus robur* och talrika små ekplantor finns dock); endast någon enstaka hassel *Corylus avellana*, skogstry *Lonicera xylosteum*, måbär *Ribes alpinum* och olvon *Viburnum opulus*. Harsyra *Oxalis acetosella* har setts på bara tre ställen och blåsippa *Hepatica nobilis* på fem.

Jordtäcket är ofta mycket tunt, vilket medför att det finns många tidvis vattenförande, tidvis helt torra fuktstråk med speciell flora, till exempel kärrsälting *Triglochin palustris*, kärrviol *Viola palustris*, ältranunkel *Ranunculus flammula*, bitterpilört *Persicaria hydropiper* och kärrkavle *Alopecurus geniculatus*. Av storvuxna fuktväxter kan nämnas strätta *Angelica sylvestris* och kärrtistel *Cirsium palustre*, medan strandlysing *Lysimachia vulgaris* här också ibland växer på torrare mark.

Av de på Lunsenplatån utbredda myrarna når vårt område bara två, Bollmossen, som är ett starrkärr med gropar med dybladddra *Utricularia intermedia*, samt en liten, nästan mosseartad myr intill det nedan nämnda Stenbrottet, med en liten förekomst av vitag *Rhynchospora alba*.

Kulturinflytanden

I äldre tid (mest före cirka 1850 men även senare) har skogsbetet varit omfattande. Områdets nordvästra hörn har troligen varit odlad (nu trädlös gräsmark). I norr har en kraftledningsgata korsat området. I den finns inga äldre träd men rikligt med lövsly (bland annat jolster *Salix pentandra*) och små gläntor delvis med inslag av några ängsväxter som krusfrö *Selinum carvifolia*, ängsskära *Serratula tinctoria*, jungfrulin *Polygala vulgaris*, backskäfting *Brachypodium pinnatum*, ängshavre *Helictotrichon pratense* och en enda tuva av älvväxing *Sesleria uliginosa*. Också slankstarr *Carex flacca* och ängsstarr *C. hostiana* tyder på högt pH, fastän knappast på kalkförekomst.

En gammal damm, fordom avsedd att ge vatten till en kvarn norr om området har senare dämts upp i flera etapper. Den kallas något överdrivet för Stordammen.

En gammal körväg har sneddat genom områdets södra del ända till Bollmossen. Ungefär vid mitten av denna väg har ett stenbrott legat som har använts för stenkrossning och som soptipp. Det är numera igenfyllt och avplanat, till en del igenbuskat eller tallplanterat och till en annan del bevuxet med enbart gräs och örter. Låg-vuxen femfingerört *Potentilla argentea* dominerar fläckvis, och små bestånd av vildmorot *Daucus carota* ssp. *carota* och färgkulla *Anthemis tinctoria* förekommer. Alldeles söder om själva stenbrottet växer en kraftfull införd ärtväxt, kikvedel *Astragalus cicer*, och en ännu större backvial *Lathyrus sylvestris*, som till och med klättrar i träden.

Omkring 1980 anlades vägar och cykelbanor i Sävla, och bostadskvarter byggdes fram till mitten av 1990-talet. Inte minst omfattande jordtransporter medförde invandring av mängder av ogräs och ruderväxter. En del kom nog från aktiverade fröbanker, vilket åtminstone gäller på de sist nybrutna respektive förbättrade cykelvägarnas kanter, där ett enda ex. hittats av bolmört *Hyoscyamus niger* och ett par hundratal, ända till 230 cm höga storskräppor *Rumex aquaticus* × *hydrolapathum*. Endast den förra föräldraarten finns i Sävla, men hybriden är fullt fertil; den kan ha ingått i gammal fröbank eller kommit med jord utifrån. Kulturgynnade arter i blandning med ursprungliga eller invandrade naturarter utmärker fortfarande kanterna av även de något äldre stigarna och cykelvägarna.

Artinventeringen

Syftet med inventeringen var att dokumentera artrikedomen och differentieringen i en delvis nyskapad, omväxlande och dynamisk kulturmiljö, samt att fastställa förändringar i detalj ända ner på individnivå. Inventeringen genomfördes 2001 med partiell revision 2003.

Delområden

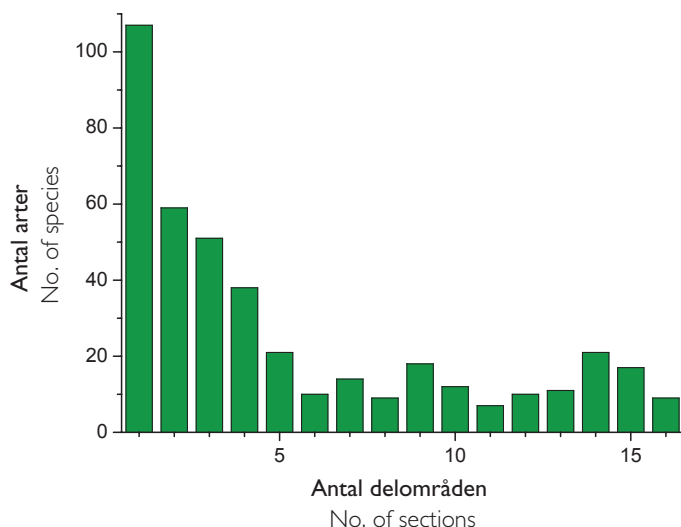
Området indelades i 16 delområden. Stordammen med omgivande våtmark, Stenbrottet, de

nyss nämnda myrarna, själva Lunsenskogens angränsande del samt kvarteret Skogsblomman (som har kvar en del naturskog) utgör sådana delområden. De övriga lokaliserades mest längs gång- och cykelstigar. Två av dem kom att innefatta nybrutna sådana. De skilda delområdena är inte alls likstora, och de är mer eller mindre oenhetliga beträffande vegetationstyper, mark och kulturinflytanden och följaktligen oftast mycket heterogena.

Artrikast, med 194 arter, var ett cirka 3 hektar stort delområde med både relativt örtrik barrskog, en liten så kallad glup (avloppslöst starrkärr med starkt växlande vattenstånd och ett litet bestånd av hästskräppa *Rumex aquaticus*) samt en nypermanentad cykelväg med mycket frodig kantväxtlighet, där inte bara den nyss nämnda storskräppan utan även vit söt-väppling *Melilotus albus* nådde 230 cm i höjd. Också Stenbrottet om knappt 1 ha med 182 arter och Skogsblommans tomt (ca 1 ha) med 179 arter, varav åtskilliga förvildade, var synnerligen artrika. Det lägsta artantalet (48) gäller myrarna (inklusive sumpskog intill). Stordammen jämte angränsande våtmark hade 98 arter, varav endast 11 vattenväxter, och Lunsenskogens inventerade del hade 137 arter, varav dock många var bundna till de temporära fuktstråken. Varken linnea, ryl, kråkbär eller revlumner hittades (den senare finns dock enligt Aronsson i "Norra Lunsen"), och bara en liten reva av mattlumner *Lycopodium clavatum*. Lumnerarterna kan ha tagit skada av tidigare täkt av juldekorationer. De övriga delområdena hade mellan 94 och 153 arter, beroende på ytstorlek, halt av finjord och fuktighet, grad och slag av kulturpåverkan samt inte minst heterogenitet.

Arternas spridning

En del av de enskilda arterna finns i flertalet delområden, men endast 9 i samtliga 16 (figur 1). Det är 8 skogsväxter samt märkligt nog revsmörblomma *Ranunculus repens*. Att så få finns i alla 16 beror på frånvaro i myrområdena, vilket gör frekvensdiagrammet (figur 1) något otypiskt. I stället återfinns många arter (17 respektive 21 i 15 respektive 14 delområden.

Figur 1. Antal arter som förekommer i olika antal av de 16 delområdena. 107 arter finns alltså bara i ett delområde, 59 i två delområden osv. Diagrammet avviker något från den typiska sneda U-formen därför att delområdena är mycket olika sinsemellan.

Number of species found in different numbers of the 16 sections. The graph deviates slightly from the typical skewed U-shape because the sections are very dissimilar.

Än mer avspeglas heterogeniteten i materialet av det oväntat höga antalet arter (107) som bara hittats i ett enda delområde. Även antalet i 2, 3 eller 4 delområden (59, 50 och 38) är högt.

I dessa tal ingår också arter som efter registreringen troligen har dött ut. Totalt, med dessa inräknade, har 380 arter noterats, varav 20 trädarter (inkl. småplantor), 24 buskar, 8 ris, 240 örter, 76 gräsartade (inkl. tågväxter och halvgräs) samt bara 12 kärlkryptogamer. I de artrikaste delområdena finns alltså bara ungefär hälften av artstocken. Återigen ett tecken på heterogenitet.

Trots det höga antalet arter med mycket låg delområdesfrekvens måste florans betraktas som helt trivial, och inga skyddvärda arter ingår.

Floraförändringar

Nya arter

Vid revisionen 2003 uppdagades 27 arter som inte registrerats år 2001. Drygt hälften var troligen sådana som förbisetts 2001. Några var dock säkra nytillskott, som de nyssnämnda bolmört och storskräppa; vidare norsk fingerört *Potentilla norvegica*, blekbalsamin *Impatiens parviflora*, kungsljus *Verbascum thapsus*, svartkämpar *Plantago lanceolata*, malört *Artemisia absinthium*, ängsklocka *Campanula patula* och årsgamla plantor av oxel *Sorbus intermedia* och (på två

ställen!) hästkastanj *Aesculus hippocastanum*. Trädgårdsflyktingarna jättebalsamin *Impatiens glandulifera* och murreva *Cymbalaria muralis* växte nära en kompost. För flertalet nykomlingar är fortlevnaden minst sagt osäker. Bolmörten är ju redan borta.

Andra nyfynd

Några arter som troddes utdöda hittades på nya lokaler. Dit hör jungfrulin, blåeld *Echium vulgare*, mandelblomma *Saxifraga granulata*, liten getväppling *Anthyllis vulneraria*, färgkulla, skogsvicker *Vicia sylvatica*, nattviol *Platanthera bifolia* och Jungfru Marie nycklar *Dacylorhiza maculata* (samtliga i tabell 2).

Ökande arter

Flera storvuxna skräpmarksväxter ökade markant. Det gäller särskilt ryssgubbe *Bunias orientalis*, vit sötväppling, baldersbrå *Tripleurospermum perforatum*, gråbo *Artemisia vulgaris* var. *vulgaris* och stormåra *Galium album* samt gräset bergrör *Calamagrostis epigeios*, mot vilket bland annat äkta johannesört *Hypericum perforatum* för en ojämn kamp. De nämnda arternas ökning gynnas troligen av kvävedefallet, ibland också av markarbeten. Sådana torde, både nu och som nämnts tidigare, under byggnadsperioden, ha svarat för en betydande del av invandringen,

Tabell 1. Arter som dött ut i Sävja till och med år 2003.

Species gone extinct at Sävja until 2003 (få = few).

Art Species	Kända lokaler Known localities	Antal exemplar No. of specimens
Svinamarant <i>Amaranthus retroflexus</i>	1	1
Skogsnarv <i>Moehringia trinervia</i>	1	få
Gökblomster <i>Lychnis flos-cuculi</i>	1	1
Riddarsporre <i>Consolida regalis</i>	2	4
Grådädra <i>Alyssum alyssoides</i>	1	1
Rockentrav <i>Arabis glabra</i>	3	3
Bangyllen <i>Barbarea vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>	1	få
Åkerkål <i>Brassica rapa</i> ssp. <i>campestris</i>	2	få
Revormstörel <i>Euphorbia helioscopia</i>	1	1
Skatnäva <i>Erodium cicutarium</i>	1	ca 10
Amerikansk dunört <i>Epilobium adenocaulon</i>	1	få
Kummin <i>Carum carvi</i>	2	ca 20
Grönpyrola <i>Pyrola chlorantha</i> ¹	1	3
Bolmört <i>Hyoscyamus niger</i>	1	1
Vit sminkrot <i>Lithospermum arvense</i> var. <i>arvense</i>	1	1
Rödplister <i>Lamium purpureum</i>	1	1
Stor blåklocka <i>Campanula persicifolia</i>	3	få
Ringblomma <i>Calendula officinalis</i>	1	1
Foderlost <u><i>Bromopsis inermis</i></u>	1	1

¹Överlever flerstädes i Norra Lunsen enligt Aronsson (2002).

med eller utan aktiverande av gammal fröbank. Spridning med trafik, fåglar eller vind är också tänkbar i mindre omfattning.

Utdöende eller mycket sparsamt växande arter

De 19 arter som sannolikt dött ut totalt inom området återfinns i tabell 1. Det är 5 procent av hela florans. Några få av dem dog ut redan före år 2001. Givetvis kan en och annan återkomma i framtiden, fastän knappast på samma ställe.

Andra arter har gjort just detta: dött ut på kända lokaler men överlevt eller dykt upp på nya ställen. I tabell 2 återfinns 18 sådana arter. Utdöende har säkerligen skett på ännu fler ställen, men odokumenterat. Utöver de redan utdöda är alltså minst 5 procent, sannolikt flera, av arterna i riskzonen. I de flesta fall rör det sig om ensamma eller mycket fåtaliga individ. Några har dock dykt upp på nya ställen upprepade gånger. Det gäller särskilt rockentrav *Arabis glabra*

(utdöd) samt blåeld och skogsvicker (båda kvarlevande).

Arter som finns bara som enstaka individ är givetvis mycket sårbara, även om inte alla är utrotningshotade. Blåhallon *Rubus caesius* har sålunda hållit ut på en enda, föga lämplig lokal i många år (blommat men aldrig satt frukt).

Flertalet helt utdöda (tabell 1) är ett- eller tvååriga, ett fåtal dock fleråriga. Bland de partiellt utdöende (tabell 2) är bara drygt hälften kortlivade. Anledningen till utdöendet är oftast okänd. Den är kanske ibland beskickning eller rotkonkurrens från starkväxande grannar, bristande grobarhet eller olämpliga gröningsbetingelser för fröna eller dåliga förhållanden för groddplantorna, till exempel torka.

Minskande arter

Väl spridda men likväl tydligt minskande arter är bland annat gul sötväppling *Melilotus officinalis*

Tabell 2. Arter som försvunnit på ett eller flera ställen men ändå lever kvar.
Species that went extinct in one or more places but which survive elsewhere.

Art Species	Antal lokaler där arten No. of localities where the species	
	dött ut died out	fortlever survives
Vägmålla <i>Atriplex patula</i>	1	2
Åkerpilört <i>Persicaria maculosa</i>	2	1
Jordrök <i>Fumaria officinalis</i>	1	1
Åkersenap <i>Sinapis arvensis</i>	3	1
Pepparrot <i>Armoracia rusticana</i>	2	1
Mandelblomma <i>Saxifraga granulata</i>	1	1
Skogsvicker <i>Vicia sylvatica</i>	3	1
Liten getväppling <i>Anthyllis vulneraria</i> var. <i>vulneraria</i>	2	2
Jungfrulin <i>Polygala vulgaris</i>	2	2
Vanlig palsternacka <i>Pastinaca sativa</i> var. <i>sativa</i>	1	2
Krusfrö <i>Selinum carvifolia</i>	1	3
Vildmorot <i>Daucus carota</i> ssp. <i>carota</i>	1	2
Vildpersilja <i>Aethusa cynapium</i>	1	2
Vanlig ögontröst <i>Euphrasia stricta</i> var. <i>brevipila</i>	1	1
Bläeld <i>Echium vulgare</i>	2	3
Färgkulla <i>Anthemis tinctoria</i>	1	1
Jungfru Marie nycklar <i>Dactylorhiza maculata</i> ssp. <i>maculata</i>	2	2
Ängsnattviol <i>Platanthera bifolia</i> ssp. <i>bifolia</i>	2	1

nalis och ängsvädd *Succisa pratensis* (åkervädd *Knautia arvensis* var även tidigare sällsynt). Den torra sommaren 2003 sågs nästan ingen blommande ängskovall *Melampyrum pratense*. Framtiden får utvisa hur det går för denna tidigare mycket spridda ettåriga art (skogskovallen *M. sylvaticum* är här egendomligt nog sällsynt). En tydlig minskning, kanske betingad av stark hetta och torka, gällde flera relativt sent blommande växter som liten blåklocka *Campanula rotundifolia*, rödklint *Centaurea jacea*, gulmåra *Galium verum* ssp. *verum* och gulsporre *Linaria vulgaris*. Minskningen är kanske bara tillfällig, förhoppningsvis.

Tippen

På västra sidan om väg 255 (mitt emot Sävja Södra) finns ett område om ett par hektar som på en karta betecknas som tipp. Det täcker en moränkulle som fram till mitten av 1990-talet utnyttjades för stenkrossning och dumpning

av grov sprängsten. Verksamheten torde ha upphört helt. Större delen har sedan avjämnats, men en del ungräd fanns lokalt tidigare. Nu täcks området mest av gräs, främst berggräs, samt många storvuxna örter typiska för torr, stenbunden "skräpmark", som vit sötväppling, stormåra och åkertistel *Cirsium arvense*. Vanliga är också bland annat olika klövrar *Trifolium*, gråbo, ryssgubbe, baldersbrå, röllika *Achillea millefolium* och uppländsk vallört *Symphytum xuplandicum*. Här och var pryds tippen av blommande bläeld, vildmorot, jättehög palsternacka *Pastinaca sativa*, prästkrage *Leucanthemum vulgare* och färgkulla. Av ovanliga arter kan nämnas nattglim *Silene noctiflora*, kornvallmo *Papaver rhoeas* och glansveronika *Veronica polita*.

Artrikedomen är betydlig: 171 arter har noterats år 2003. Av dessa har 19 inte setts i Sävja. Den enda sannolikt ursprungliga skogsväxten är örnbräken *Pteridium aquilinum*; piprör och vanlig krustätel *Deschampsia flexuosa* ssp. *flexuosa* är

troligen nyinvandrade. Tågväxter och halvgräs saknas totalt (de är talrika i Sävja).

Att sådana helt omdanade marker kan vara ännu artrikare påpekas av bland andra Sjöberg (2003). Extremfallet är en soptipp i Eskilstuna med 226 arter. På många soptippar har åtskilliga ”exotiska” arter hittats, men detta gäller inte i vårt fall. Almquist (1965) gav visserligen långa listor från tippar i Uppsala, men det var mest fråga om trädgårdsflyktingar. Den helt nydanade Pepparholm i Öresund (Örneberg 2003) med 280 arter på fyra år är knappast jämförbar beträffande ursprung, ekologi och invandringsmöjligheter.

Slutsatser

Ordet diversitet, ofta missbrukat i naturvårdssammanhang, behöver inte alltid indikera ett högt skyddsvärde. Denna undersökning, som många andra, har visat att hög artrikedom (biologisk mångfald) kan uppstå i knappast skyddsvärda men starkt labila miljöer. Så kallad fragmentering, ofta ansedd som skadlig, här mycket påtaglig, har inte haft någon negativ verkan på kärlväxtmångfalden. Denna har tvärtom gynnats numerärt av områdets heterogena och dessutom fortfarande instabila miljöförhållanden. Trots ganska högt artantal är florans trivial, fastän inte helt utan arter som är relativt krävande.

Påtagligt många arter växer enstaka eller fåtagligt, ofta på ett enda delområde (figur 1). Det leder inte bara till hög diversitet, utan också till stora risker för utdöende. Totalt sett är det dessvärre sannolikt att artantalet kommer att sjunka starkt i framtiden, särskilt om förhållandena skulle bli mer stabila, innebärande stagnation och successivt utdöende.

- Ett varmt tack riktas till Tord Ingmar för goda råd, till Gillis Aronsson för uppgifter om lummerfloran, till Lena och Bengt Jonsell för hjälp med knepiga bestämmningar och till Håkan Rydin för kritiska synpunkter.

Citerad litteratur

Almquist, E. 1965. Flora upsaliensis. Uppsalatraktens växter. – Svenska Växtgeografiska Sällskapet, Uppsala.

Aronsson, G. 2002. Biologisk inventering av Norra Lunsen. – Opublicerat manuskript.

Granström, A. & Gustafsson, L. 1979. Naturskogstypade bestånd i norra Lunsen. – Länsstyrelsen i Uppsala län. Medd. fr. planeringsavd. 1979: 11.

Ingmar, T. 1998. Lunsen – Uppsalas nästa naturreservat? – Uppsala natur 1998: 1.

Sjöberg, F. 2003. Staden som ekosystem. – Forskning & Framsteg 2003(6): 8–13.

Uppsala kommun 2003. Skötselplan för naturreservatet Norra Lunsen. – Bilaga 1B till Kommunfullmäktiges beslut 2003-06-18 §148.

Örneberg, B. 2003. Vad händer på Pepparholm? – Svensk Bot. Tidskr. 97: 100–103.

ABSTRACT

Sjörs, H. 2004. Kärlväxtfloran i Sävja – diversitet och dynamik. [Vascular flora at Sävja, Uppsala – diversity and dynamics.] – Svensk Bot. Tidskr. 98: 223–229. Uppsala. ISSN 0039-646X.

The vascular flora of a fairly recently built-up area situated south of Linnaeus' farm Sävja S of Uppsala, eastern Sweden, has been twice recorded. The area, less than 1 km², was formerly almost entirely covered by coniferous forest, of which about half remains. It is now greatly fragmented and heterogeneous, and thus quite rich in species (380 spp.) which are very irregularly distributed (cf. Fig. 1). Especially along footpaths a mixture between ruderal and forest species occurs. Where fresh soil has been exposed, moved or added, newcomers are often found, some probably activated from the seed bank. A few may have arrived by the traffic, by birds or wind, or escaped from cultivation. On the other hand, frequent extinctions have been documented (Tables 1 & 2). Many species grow precariously as single individuals or in small patches, so it is expected that the flora will become less diverse, at least if conditions should become more stable over time.

Hugo Sjörs är professor emeritus vid Växtekologiska avdelningen (före detta Växtbio), Uppsala universitet. Hugo bor sedan några år själv i Sävja.

Adress: Stenbrohultsvägen 103, 757 58 Uppsala